

Sampo Pankin ekonomistit:

Uhkakuvat lisääntyneet

Öljyn pitkään korkeana pysytellyt hinta on haurastuttanut maailmantalouden kasvupohjaa entisestään. Yritykset, jotka viime vuonna kohensivat kannattavuuttaan kustannuksia leikkaamalla, ovat jälleen joutuneet etsimään menojen karsintakohteita. Tämä on merkinnyt irtisanomisia, lomautuksia ja investointien lykkäämistä. Kotitalouksien luottamus on horjunut sekä Yhdysvalloissa että Euroopan Unionissa. Talouden kannalta keskeinen yksityisen kulutuksen kasvu uhkaa vaimentua, kun sekä mahdollisuudet että ehkä myös halukkuus kuluttaa heikkenevät.

Vaikka euroalueen kasvunäkymät ovat heikkomat kuin Yhdysvaltojen, dollari saattaa heikentyä myöhemmin tänä vuonna, elleivät odotukset Yhdysvaltain elpymisestä todennäköisen Irakin sodan jälkeen kohene. Myös sodan pitkittyminen ja hankaloituminen aiheuttaisivat dollarille heikkenemispaineita, mahdollisesti jopa selkeän ylilyönnin. Näin Yhdysvaltain vaihtotaseen alijäämä kaventuisi tuonnin supistumisen myötä. Muut taloudet jäisivät samalla vaille veturia.

Matala korkotaso on ylläpitänyt asuntokauppaa ja vähentänyt yritysten pääomakustannuksia länsimaissa. Asuntojen kysynnän myötä lisääntynyt kotitalouksien velkaisuus on mahdollinen riski talouden vakaalle kehitykselle paitsi Yhdysvalloissa, myös mm. Isossa-Britanniassa ja Saksassa. Myös valtiontalouden alijäämät uhkaavat paisua nopeasti useissa maissa. Saksan pääministerin 14.3. esittelemä talouspoliittinen ohjelma tuskin muuttaa maan heikkoa suhdannekuvaa etenään, kun sitä tuskin kyetään toteuttamaan sellaisenaan. Konkurssit ovat kasvussa ja Saksan pankkisektorin ongelmat kasaantuvat.

Uhkakuvat ovat siis lisääntyneet ja näkymät synkistyneet. Toisaalta toimenpiteisiin tilanteen kohentamiseksi on ryhdytty. Euroopan keskuspankin koronlasku ja Saksan hallituksen ohjelma puutteineenkin luovat toiveikkuutta pidemmälle aikavälille. Ainakin joitakin osia presidentti Bushin työllisyys- ja kasvupaketista ryhdytään varmasti toteuttamaan. Rahapolitiikan lisäkevennyksiin näyttää tarvittaessa olevan valmiutta Yhdysvalloissa ja euroalueella. Irakin tilanteen tähän saakka aiheuttama epävarmuus lakkaa myös vaikuttamasta. Vaikka kuluva vuosi jää heikoksi, edellytykset paremmalle vuodelle 2004 ovat siten olemassa.

Suomen vienti kärsii maailmantalouden heikosta ja hauraasta tilasta, mutta yksityinen kulutus näyttää säilyvän melko vakaana. Yritysten investointi- ja rekrytointiaikomukset pysyvät tänä vuonna vähäisinä. Siten tulevan hallituksen keskeinen tavoite, työllisyyden parantaminen, on vaikea saavuttaa ainakaan hallituskauden ensimmäisinä vuosina. Maailmantalouden toipuessa Suomen kasvunäkymät ovat hyvät, sillä kotimaisia rajoitteita kysynnän kasvulle ei ole.

Lisätietoja:

pääekonomisti Tarja Heinonen, puh. 010 516 0023
ekonomisti Lauri Uotila, puh. 0101 516 0028

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat maaliskuu 2003 –katsaus on luettavissa Internetissä www.sampo.fi/talouksatsaukset sekä Sammon verkkopankissa.